

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS ACHAREI • MAAMAR 2

כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל...

Porque en este día él expiará por ustedes

DEDICADO EN HONOR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

El padre del Rebe, Reb Levi Itzjak

LikuteiTorah.com

LA PARASHÁ JASÍDICA

likuteitorah.com/es/likutei-torah/acharei/2/

1 כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו. להבין כפל לשון לטהר ותטהרו.

“Pues en este día Él expiará por ustedes, para purificarlos; de todos sus pecados, ante D'os serán purificados”. [Debemos] comprender la doble expresión: “para purificarlos” y “serán purificados”.

צריך לבאר ענין עשיית [עשרת ימי תשובה] ולמה הוקבעו עשרה ימים דוקא והיום הזה הוא יום העשירי יכפר עליכם הלא כל זמן שעושים תשובה היה צריך שיומחל להם מיד.

Debemos explicar el tema de los Diez Días de Teshuvá: por qué se fijaron precisamente diez días y [por qué] “este día”, que es el décimo, “expiará por ustedes”. ¿Acaso no deberían ser perdonados de inmediato siempre que hagan teshuvá?

אך הענין הוא כי ענין התשובה הוא להשיב פנים בפנים אליו ית' כי הלא התשובה הוא לשוב ולהתקרב. Pero el asunto es que la teshuvá consiste en volver el rostro hacia Él, bendito sea, cara a cara. Pues, ciertamente, la teshuvá es regresar y acercarse

אליו ית' ולכאורה לא שייך לשון זה לגבי הקב"ה [הקדוש ברוך הוא] דכתיב ביה את השמים ואת הארץ אני מלא ולמה צריך לשוב ולהתקרב אליו ית' ובמה נתרחק.

a Él, bendito sea. Sin embargo, aparentemente esta expresión no corresponde con respecto al Santo, bendito sea, de quien está escrito: “Yo lleno los cielos y la tierra”. Entonces, ¿por qué es necesario regresar y acercarse a Él, bendito sea, y de qué manera uno se alejó?

אלא הענין הוא כמשל ב' בניא [בני אדם] שעומדים זה אצל זה רק שחוזרים עורף זה מזה אין לך ריחוק גדול מזה ואין קירוב אלא בהחזרת פנים אל פנים.

Más bien, el asunto es como la analogía de dos personas que están una junto a la otra, pero han vuelto la nuca, dándose la espalda: no hay distancia mayor que esta, y no hay cercanía sino al volverse cara a cara.

2 וכך הנה כתיב וראית את אחורי ופני לא יראו שיש בחי' פנים ואחוריים למעלה.

Así también está escrito: “Verás Mi espalda, pero Mi rostro no será visto”: arriba hay un nivel de rostro y [un nivel de] espalda.

וכתיב יאר ה' פניו אליך פי' שהשפעה תהי' [תהיה] בבחי' הארת פנים מפנימיות רצונו כדכתיב ואוהב את יעקב וכתיב כי מחה אמהה כו'

Y está escrito: "Que D'os haga brillar Su rostro sobre ti"; es decir, que el flujo [de bendición] sea del nivel de la iluminación del rostro, desde la dimensión interior de Su voluntad, como está escrito: "Y amé a Yaakov", y también está escrito: "Pues borraré por completo", etc.

ולכן ההשפעה שמשפיע לו להחיותו הוא מבחי' אחוריים דהיינו כמאן דשדי בתר כתפוי שנותן לשונא שאינו נותן ברצון גמור רק כמי שמוכרח להשפיע ואין השפעה זו מבחי' פנימיות ועיקר רצונו.

Por lo tanto, el flujo que Él le concede para darle vida proviene del nivel de la espalda; es decir, como quien arroja [algo] por encima de su hombro, como quien da a su enemigo: no lo da con plena voluntad, sino como quien está obligado a dar, y este flujo no proviene de la dimensión interior ni de la esencia de Su voluntad.

אבל לצדיק בא ההשפעה מבחי' פנימיות רצונו שנותן ברצון גמור ובהארת פנים בשמחה ובטוב לבב ברוב עוז וחדוה.

Pero al tzadik el flujo le llega desde la dimensión interior de Su voluntad: Él da con plena voluntad y con el rostro radiante, con alegría y buen ánimo, con abundante fuerza y deleite.

3 ועד"ז [ועל דרך זה] יובן ג"כ ענין התשובה, כי הנה כתיב כי פנו אלי עורף פי' כי פנו אלי שפונים אליו ית' בקיום תורתו ומצותיו.

Del mismo modo se entenderá también el tema de la teshuvá. Pues está escrito: "Porque me volvieron la espalda". El sentido de "porque se volvieron hacia Mí" es que sí se vuelven hacia Él, bendito sea, al cumplir Su Torá y Sus mitzvot.

אבל מ"מ [מכל מקום] אין זה אלא בבחי' עורף שאינו מבחי' פנימית הרצון מאהבה ותשוקה אלא מצות אנשים מלומדה והולך בקרירות.

Sin embargo, esto no es sino el nivel de la nuca, pues no proviene de la dimensión interior de la voluntad, del amor y el anhelo, sino que es "un mandamiento de hombres aprendido de memoria", y lo hace con frialdad.

והתשובה היא החזרת פנים בפנים להיות פנימיות רצונו וחפצו בתורת ה' ומצותיו בשמחה ובטוב לבב מרוב כל.

Y la teshuvá consiste en volver a estar cara a cara, de modo que su voluntad y su deseo más íntimos estén en la Torá de D'os y Sus mitzvot, con alegría y con buen corazón, más que por toda abundancia.

(ועמ"ש מזה ע"פ שובה ישראל והנה ע"י התשובה שהיא החזרת פנים בפנים כנ"ל עי"ז נמשך ג"כ מלמעלה ענין ישר יחזו פנימו המבואר במ"א סד"ה כי תשמע בקול גבי לעשות הישר).

(Véase también lo escrito sobre esto acerca del versículo "Retorna, Israel". Ahora bien, por medio de la teshuvá, que consiste en volver a estar cara a cara, como se mencionó antes, también se atrae desde Arriba el aspecto de "Los rectos contemplarán Su rostro", explicado en otro lugar, al final del discurso que comienza "Cuando escuches la voz", acerca de [las palabras] "hacer lo recto".)

אך איך תהיה בחינה זו קבוע בנפש האדם צריך להקדים תחילה מאמר רז"ל [רבתינו זכרונם לברכה] גדול תלמוד

Pero, ¿cómo puede este nivel quedar establecido en el alma de la persona? Primero es necesario anticipar la enseñanza de nuestros Sabios, de bendita memoria: "Grande es el estudio

שמביא לידי מעשה מכלל שהמעשה הוא העיקר והתלמוד אינו גדול אלא במה שמביא לידי מעשה. וארז"ל [ואמרו רבתינו זכרונם לברכה] הלומד שלא לעשות מוטב שנהפך לו שלייתו וכו'.

porque conduce a la acción". De aquí se infiere que la acción es lo principal y que el estudio es grande únicamente porque conduce a la acción. Y nuestros Sabios, de bendita memoria, dijeron: "A quien estudia sin intención de actuar, más le habría valido que se le hubiera dado vuelta la placenta", etc.

ובירושלמי אמרו על פסוק וכל חפצים לא ישוו בה אפילו חפצי שמים שכל המצות אינן כדאי אפילו לדבר אחד של דברי תורה שמעלת עסק התורה יתירה על מעלת קיום המצות.

Y en el Talmud de Jerusalem dijeron, acerca del versículo "Todas las cosas deseables no se comparan con ella": ni siquiera las cosas deseables para el Cielo; es decir, ninguna de las mitzvot vale siquiera lo que una sola palabra de las palabras de la Torá, pues la virtud de dedicarse al estudio de la Torá supera la virtud de cumplir las mitzvot.

וגם בגמ' [בגמרא] שלנו [במ"ק] [במועד קטן] ד"ט ע"ב רמו קראי אהדדי כתיב וכל הפצ"ך לא ישוו בה הפצ"ך ולא הפצי שמים.

También en nuestra Guemará (en Moed Katan, folio 9, lado b) se confrontan los versículos: está escrito: "Todas las cosas que deseas no se comparan con ella"; es decir, las cosas que tú deseas, pero no las cosas deseables para el Cielo.

וכתיב וכל הפצים לא ישוו בה אפי' [אפילו] הפצי שמים, ומשני כאן במצוה שא"א [שאי אפשר] לעשותה ע"י אחרים וכאן במצוה שאפשר לקיימה ע"י אחרים שמצוה שאפשר לקיימה ע"י אחרים יניחנה ויעסוק בתורה.

Y está escrito: "Y todas las cosas deseables no se comparan con ella": ni siquiera las cosas deseables para el Cielo. Y responde: aquí [se habla] de una mitzvá que no pueden realizar otros, y allí, de una mitzvá que otros pueden cumplir; pues, cuando otros pueden cumplir una mitzvá, uno debe dejarla y dedicarse al estudio de la Torá.

4 ולכאורה אינו מובן שהרי כל התורה אינו רק פירוש וביאור כיצד תהא המצוה נעשית ואיך ילמוד הוא

Ahora bien, aparentemente esto no se comprende, pues toda la Torá no es más que la interpretación y explicación de cómo debe cumplirse la mitzvá. Entonces, ¿cómo debe estudiar aquello que es

פירוש וביאור [וביאור] המצוה והמצו' [והמצות / והמצוה] עצמה תיעשה ע"י אחר' [אחר']. ועמ"ש מזה בד"ה וידבר אלקים כו' לאמר אנכי כו'.

la interpretación y explicación de la mitzvá, mientras que la mitzvá misma la cumplen otros? Y véase lo escrito sobre esto en el maamar que comienza: "Y D'os habló, etc., diciendo: Yo soy, etc."

וגם להבין מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] כל העוסק בתורת עולה כאילו הקריב עולה והעוסק בתורת מנחה כאלו הקריב מנחה.

[También] es preciso comprender lo que dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria: "Quien se ocupa de la ley de la ofrenda de elevación es como si hubiera ofrecido una ofrenda de elevación; y quien se ocupa de la ley de la ofrenda vegetal es como si hubiera ofrecido una ofrenda vegetal".

והלא הקרבנות תלויים בכהמ"ק [בבית המקדש] ובמזבח וההקדשה תלויה בכהנים דוקא. והיאך מעלה עליו הכתוב כאלו הקריב והוא איש זר אשר לא מבני הכהנים

Pero las ofrendas dependen del Beit Hamikdash y del altar, y ofrecerlas depende específicamente de los kohanim. Entonces, ¿cómo considera la Escritura que es como si él la hubiera ofrecido, cuando es un israelita que no pertenece a los hijos de los kohanim,

וגם אין כאן לא בהמ"ק [בית המקדש] ומזבח. (ועמ"ש מזה ג"כ במ"א בד"ה בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע).

y aquí tampoco hay Beit Hamikdash ni altar? (Y véase también lo escrito sobre esto en otro lugar, en el maamar que comienza: "Cuando Israel antepuso 'haremos' a 'escucharemos'").

ויוכן כל זה ע"פ ביאור ענין מעלת הת"י [התורה] בכללה שהיא מצוה לכל א' וא' ללמוד כל הלכו' [הלכות] התורה אפילו הלכו' [הלכות] שאינן צריכות לכל אדם כגון דיני הוראת איסור והיתר שאינה מסורה

Todo esto se comprenderá explicando la virtud de la Torá en su conjunto: es una mitzvá para cada uno y para todos estudiar todas las leyes de la Torá, incluso las leyes que no necesita cada persona, como las leyes para dictaminar qué está prohibido y qué está permitido, que están encomendadas

אלא למורי הוראות וכגון משפטים שבין איש לרעהו שאינן מסורים אלא לדיינים ואעפ"כ [ואף על פי כן] המצוה היא על כל אדם אפילו מי שאינו רוצה להיות דיין ומורה הוראה בישראל:

solo a quienes emiten dictámenes, y también las leyes civiles entre una persona y su prójimo, que están encomendadas únicamente a los jueces. Aun así, la mitzvá incumbe a toda persona, incluso a quien no desea ser juez ni emitir dictámenes en Israel.

5 ב והענין הוא כי הנה כתיב והיו הדברים האלה וגו' [וגומר]. ודברת בם בשבתך בביתך וגו' [וגומר],

2. El punto es el siguiente. Está escrito: "Y estas palabras... estarán, etc."; "Y hablarás de ellas cuando estés sentado en tu casa, etc."

דלכאורה פ"י הדברים האלה היינו האמורים בק"ש [בקריאת שמע] דעלה קאי ובאמת מצות ק"ש [קריאת שמע] היא בשחרית וערבית בלבד ולא כל היום ואיך נאמר ודברת בם בשבתך בביתך ובלכתך כו'.

Pues, aparentemente, "estas palabras" se refiere a las que se dicen en el Shemá, al cual alude el versículo; sin embargo, en verdad, la mitzvá de recitar el Shemá es solo por la mañana y por la noche, y no durante todo el día. Entonces, ¿cómo se dice: "Y hablarás de ellas cuando estés sentado en tu casa y cuando camines, etc."?

דמשמע כל היום וכל הלילה תמיד לא יחשה בין בשבתך בביתך בין בלכתך בדרך כו'.

Pues esto implica que hay que hacerlo todo el día y toda la noche, constantemente, sin callar jamás, tanto cuando estés sentado en tu casa como cuando camines por el camino, etc.

אלא ודברת בם בדברי תורה כתיב, וא"כ [ואם כן] צריך להבין מהו הדברים האלה דמשמע דקאי על הדברים האמורים למעלה אחד ואהבת כו'

Más bien, "Y hablarás de ellas" está escrito con respecto a las palabras de la Torá. Si es así, debemos entender qué son "estas palabras", pues parece que se refiere a las palabras mencionadas antes: "Uno" y "Amarás", etc.

(וע' [ועיין] מענין על לבבך ברבות בקהלת בפסוק כל הנחלים הולכים אל הים ובפסוק דברתי אני עם לבי).

(Véase también acerca del tema de "sobre tu corazón" en el Midrash Rabbá sobre Kohelet, en el versículo "Todos los ríos fluyen hacia el mar", y en el versículo "Hablé con mi corazón".)

אך הנה נודע פ"י מלת אחד שהוא לבדו הוא בשמים וארץ וד' רוחות העולם כמו שהיה לבדו קודם בריאת העולם.

Ahora bien, es sabido que el significado de la palabra "Uno" es que solo Él está en los cielos, en la tierra y en los cuatro puntos cardinales del mundo, tal como estaba solo antes de la creación del mundo.

וכמ"ש אני ה' לא שניתי משום דכולא קמיה כלא ממש חשיב, ואין העולמות תופסים מקום כלל רק בשכמל"ו [ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד], מלכותך מלכות כל עולמים שמבחי מלכותו נתהווה בריאת העולמות מאין ליש,

Como está escrito: "Yo, D'os, no he cambiado", porque todo ante Él es considerado como verdaderamente nada, y los mundos no ocupan lugar alguno. Solo existe el nivel de "Bendito sea el Nombre de la gloria de Su reino por siempre jamás". "Tu reino es un reino que abarca todos los mundos": del nivel de Su Maljut se originó la creación de los mundos, de la nada a la existencia,

וכמאמר יחיד חי העולמים מלך דהא דכולא קמ"י [קמיה] כלא חשיב היינו קמיה דוקא משא"כ בבחי' מלכותו הוא שכינת עוזו השוכנת בתחתונים

como en la expresión: "Único, Vida de los mundos, Rey". Pues que todo ante Él sea considerado como nada significa que es así específicamente ante Él; en cambio, en el nivel de Su Maljut, Él es la Shejiná (la Presencia Divina) de Su poder, que mora en los mundos inferiores,

והיינו ע"י רבוא רבבות צמצומים שיהא נגלה כבוד מלכותו ית', (ועמ"ש מזה ע"פ שיר השירים. וע"פ צאינה וראינה לא זו מחבבה כו'), ואי לזאת ואהבת את הוי' אלהיך ממש

Y esto es por medio de miríadas y miríadas de contracciones, para que se revele la gloria de Su reinado, bendito sea. (Véase lo escrito sobre esto acerca de [el versículo] "El Cantar de los Cantares", y acerca de "Salgan y vean": "No dejó de amarla", etc.). Por lo tanto: "Amarás a Havaiá, tu D'os", verdaderamente,

דהיינו להיות האהבה ורעותא דלבא להבטל אליו ית' ממש להיות נפשו נכללת ובטלה במציאות באור א"ס [אין סוף] ב"ה ממש דכולא קמיה כלא ממש חשיב.

es decir, que haya amor y anhelo del corazón por anularse ante Él, bendito sea, verdaderamente, de modo que el alma quede incluida y anulada en su propia existencia en la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea, misma, pues todo ante Él es considerado verdaderamente como nada.

וזהו אחד ואהבת שמבחינת אחד נמשך להיות האהבה ורעותא דלבא בנפש האדם להיות הוי' ממש אלהיך

Y esto es "Uno" [seguido de] "Amarás": del nivel de "Uno" se extiende [la fuerza] para que haya amor y anhelo del corazón en el alma de la persona, de modo que Havaiá sea verdaderamente "tu D'os".

והיינו ע"י עסק התורה דכתיב עוטה אור כשלמה שאור התורה עוטה הקב"ה [הקדוש ברוך הוא] כשלמה שאור א"ס [אין סוף] ב"ה ממש מתלבש בהתורה

Y esto es por medio de dedicarse al estudio de la Torá, como está escrito: "Se envuelve de luz como de un manto": la luz de la Torá envuelve al Santo, bendito sea, como un manto, pues la Luz Infinita, bendito sea, misma está investida en la Torá.

(ועמ"ש מזה בד"ה ועשו להם ציצית. ועיי' עוד מזה בפ' תולדות קמ"ב ב'. תרומה קס"ד בפ' פנחס רמ"ה ב').

(Véase lo escrito sobre esto en el discurso que comienza "Harán para sí tzitzit". Véase también sobre esto en Parshas Toldos, 142b; Terumah, 164; en Parshas Pinchas, 245b.)

ועל זה נאמר לבושי' [לבושין / לבושים] כתלג חיזור כי תחלת הויית השלג הוא מן המים שנקרשו ונעשו שלג ואח"כ [ואחר כך] כשנפשר ונמס חוזר למים, כך הויית לבוש התורה הוא מבחי' המים שהיא בחי' חכמה עילאה חכים ולא בחכמה ידיעא.

Y sobre esto se dice: "Su vestidura es blanca como la nieve". Pues la nieve comienza a formarse a partir del agua que se congela y se convierte en nieve; después, cuando se descongela y se derrite, vuelve a ser agua. Así también, la vestidura de la Torá se forma a partir del nivel del agua, que es el nivel de la Jojmá Suprema: "Él es sabio, pero no con una sabiduría cognoscible".

ומזה נמשך ג"כ בתורה גשמיות שלפנינו להיות גילוי בחי' חכמתו ורצונו ית'. וזהו חכמה בראש וחכמה בסוף.

Y de esto también se extiende a la Torá en su forma material, tal como la tenemos ante nosotros, una revelación del nivel de Su sabiduría y voluntad, bendito sea. Y esto es "sabiduría al principio y sabiduría al final".

6 והנה כתיב שער רישי' [רישיה] כעמר נקא אלו הן המשכות כל פרטי ההלכות שבתורה וכמ"ש קווצותיו תלתלים וגו' [וגומר]

Ahora bien, está escrito: "El cabello de Su cabeza es como lana limpia"; estos son los descensos de todos los detalles de las leyes de la Torá, como está escrito: "Sus mechones son rizados", etc.:

תילי תלים של הלכות שהן המשכות מבחי' שערות בלבד שהם בחי' הארה מצומצמת ומועטת מעט מזעיר ע"י צמצומים רבים ושונים כמ"ש נפלאותיך ומחשבותיך אלינו אין

montículos sobre montículos de leyes, que son descensos desde el nivel de los cabellos solamente, los cuales constituyen una iluminación contraída y reducida, un goteo ínfimo, a través de muchas y diversas contracciones. Como está escrito: "Tus maravillas y Tus pensamientos hacia nosotros: no hay

ערוך אליך אגידה ואדברה עצמו מספר שלהיות המשכת נפלאותיך ומחשבותיך אלינו בעסק התורה שלפנינו המלוכשת בגשמיות עצמו מספר הצמצומים רבים ריבוא רבבות מדרגות עד אין מספר.

comparación contigo; si quisiera contarlos y hablar de ellos, serían demasiado numerosos para contar". Es decir, para que haya un descenso de "Tus maravillas y Tus pensamientos hacia nosotros" en el estudio de la Torá que tenemos ante nosotros, revestida de materialidad, las contracciones "son demasiado numerosas para contar": miríadas sobre miríadas de niveles, innumerables.

(ועמ"ש מזה ע"פ ויהי מקץ) כי אין ערוך אליו ית' כלל וכמו שנודע פי' ערך במספר שאפילו אחד לגבי אלף אלפים ורבבות נקרא בשם ערך

(Y véase lo escrito sobre esto a propósito de [el versículo] "Y sucedió al cabo de".) Pues no hay comparación alguna con Él, bendito sea; y, como se sabe, en el sentido numérico, incluso uno en relación con miles de miles y miríadas se considera comparable,

שהם מסוג א' שהכל נופל תחת סוג המספר, משא"כ לגבי אור א"ס [אין סוף] ב"ה שכשמו כן הוא אין לו סוף כו' לא שייך ערך כלל.

pues pertenecen a una misma clase, ya que todo cae bajo la categoría de número; en cambio, con respecto a la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea, que es tal como su nombre indica, sin fin, etc., no se aplica en absoluto la comparación.

7 והנה כתיב סלסלה ותרוממך פי' סלסלה לסלסל ולהפריד השערות שלא יהיו מעורבים ומבולבלין כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] לא ידעו רבנן מאי סלסלה עד דשמעי וכו' דהוה מהפך במזי"י כו'

Ahora bien, está escrito: "Salseleha, y ella te exaltará". El significado de salseleha es rizar y separar los cabellos, para que no estén mezclados y enredados, como dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria: "Los rabinos no sabían qué significa salseleha hasta que oyeron", etc., "a uno que se daba vuelta el cabello", etc.

שהסלסול הוא בשערות להפרידם שלא יהא עירוב נימא בחברתה, וכך צריך להפריד כל ההלכות שבגמ' [שבגמרא] שלא יהי' [יהיה] עירוב ובלבול בין הלכה להלכה.

Pues el rizado se hace con los cabellos para separarlos, de modo que un mechón no se mezcle con otro. Del mismo modo, es necesario separar todas las leyes de la Guemará, para que no haya mezcla ni confusión entre una ley y otra.

וכמו שמצינו בכמה מקומות בתלמוד דקאמרי ורמינהו וכו' ומשני לא קשיא הא ר' [רבין] מאיר כו' שמבררין ומלבנין כל הלכה לעצמה שלא תהא הלכה אחרת סותרת אותה ומבלבלתה.

Como encontramos en varios pasajes del Talmud, donde dicen: "Y plantearon una contradicción", etc., y se responde: "No hay dificultad: esto corresponde a Rabí Meir", etc. Así aclaran y precisan cada ley por separado, para que otra ley no la contradiga ni la confunda.

8 והנה בבחינת סלסול הזה כתיב ותרוממך שנפש האדם מתרוממת ע"י זה לבחי' שער רישי' [רישיה] כעמר נקא והוא מקור התורה שהתורה היא

Ahora bien, acerca de este nivel de ornamentación está escrito: «y te exaltará». Por medio de esto, el alma de la persona se eleva al nivel de «el cabello de Su cabeza es como lana limpia», y esta es la fuente de la Torá. Pues la Torá es

רק בחי' לבוש עוטה אור כשלמה משא"כ התרוממות זו היא למעלה מבחי' לבוש שהיא נוגעת לעצמיות אור א"ס [אין סוף] ב"ה ממש (ועמ"ש במ"א ע"פ הנותן שלג כצמר מענין לבושיה כתלג ושער רישיה כו'): solamente el nivel de una vestidura: «Él se envuelve en luz como en una vestidura». En cambio, esta elevación está por encima del nivel de una vestidura, pues toca la esencia misma de la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea, tal como es. (Véase también lo escrito en otro lugar sobre [el versículo] «Él da nieve como lana», acerca de «Su vestidura es como nieve» y «el cabello de Su cabeza», etc.)

9 ג וכאשר ישכיל ויתבונן האדם בנפשו איך שע"י סלסול הלכות של התורה תתרומם נפשו לעלות לאור א"ס [אין סוף] ב"ה ממש ממילא יגיל וישמח בחדוות ה' הוא

3. Cuando una persona comprende y contempla en su alma cómo, mediante el esclarecimiento minucioso de las leyes de la Torá, su alma se elevará para ascender a la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea, mismo, entonces, espontáneamente, se regocijará y se alegrará con el gozo de D'os, es decir,

אור א"ס [אין סוף] ב"ה מקור החיים מקור התענוגים יותר מרוב כל אפילו מחיי עוה"ב [עולם הבא] ג"ע [גן עדן] תחתון ועליון שאין זה אלא זיו כו', וגם בבחי' זיו הזה אמרו על אחר מוטב דלידייניה כו'.

la Luz Infinita, bendito sea, Fuente de vida, Fuente de deleites, más que una abundancia de todo, incluso más que la vida del Mundo Venidero, el Gan Eden inferior y el superior, pues eso no es sino un resplandor, etc. Y aun con respecto a este resplandor, dijeron acerca de Ajer: "Es mejor que sea juzgado", etc.

10 ומכ"ש [ומכל שכן] וק"ו [וקל וחומר] שישים נפשו בכפו להיות כל ישעו וכל חפצו בעסק התורה להתענג על ה' ממש שהוא מקור החיים ומקור התענוגים

Y con mayor razón, mediante un razonamiento a fortiori, pondrá su vida en sus manos, de modo que toda su salvación y todo su deseo consistan en dedicarse a la Torá y deleitarse verdaderamente en D'os mismo, que es la Fuente de la vida y la Fuente de los deleites.

ואף שאין התענוג הזה נראה ונגלה בהתגלות היינו משום שגדול כח התענוג ההוא שאין העולמות יכולים לסובלו

Y aunque este deleite no se ve ni se revela abiertamente, ello se debe a que la fuerza de ese deleite es tan grande que los mundos no pueden soportarla,

ולכן אינו בא לידי גילוי בהשגת הנבראים ואדרבה כ"ש [כל שכן] וק"ו [וקל וחומר] השמחה גדולה יותר לאלהים בהתבוננות נפשו

y por eso no llega a revelarse en la comprensión de los seres creados. Al contrario, con mayor razón, mediante un razonamiento a fortiori, la alegría en D'os es mayor en la contemplación de su alma,

שבדאי שורה עליו גילוי העונג העליון ב"ה מה שאינו נתפס ונקלט בשום השגה ולית מחשבה תפיסא ב"י [ביה], וכן בעסק התורה שהיא בחי' לבושי' [לבושין / לבושים] כתלג חיזור,

pues ciertamente reposa sobre él la revelación del Deleite Supremo, bendito sea, que no puede ser aprehendido ni asimilado por ninguna comprensión, y "ningún pensamiento puede captarlo". Y así también al dedicarse a la Torá, que es el nivel de "Su vestidura es blanca como la nieve":

הנה נודע שהמחשבה והדיבור של האדם הן בחי' לבושים מחשבה לבוש הפנימי ודיבור לבוש האמצעי וא"כ [ואם כן] כשנפשו של אדם מתלבשת במחשבה ודיבור של התורה

es sabido que el pensamiento y el habla de la persona son niveles de vestiduras: el pensamiento es la vestidura interior y el habla, la vestidura intermedia. Por lo tanto, cuando el alma de una persona se viste con el pensamiento y el habla de la Torá,

הנה היא מתלבשת בלבושו של הקב"ה [הקדוש ברוך הוא] לבושי' [לבושין / לבושים] כתלג חיזור ממש ואין קרבת ה' ממש יותר מזה כמו ע"ד [על דרך] משל שנים שמתכסים בטלית אחד.

se viste con la vestidura misma del Santo, bendito sea: "Su vestidura es blanca como la nieve". Y no hay cercanía a D'os mayor que esta, como en la analogía de dos personas que se cubren con un mismo talit.

(ועמ"ש סד"ה ואשה כי תדור), ובזה יובן מה שבפרשה שניה של ק"ש [קריאת שמע] אומרים ונתתי מטר ארצכם וכי' ונתתי עשב בשדך כו'.

(Y véase lo escrito al final del discurso que comienza "Cuando una mujer haga un voto"). Con esto se entenderá por qué en el segundo párrafo del Shemá decimos: "Y daré la lluvia de su tierra", etc., "Y daré hierba en su campo", etc.,

כאלו מדבר בעדו ובאמת הקב"ה [הקדוש ברוך הוא] הוא הנותן ומשה רבינו ע"ה [עליו השלום] אמר זה לפי ששכינה מדברת מתוך גרונו של משה.

como si hablara en nombre propio, cuando en verdad es el Santo, bendito sea, quien da. Y Moshé, nuestro maestro, de bendita memoria, dijo esto porque la Shejiná habla desde la garganta de Moshé.

11 וזהו מאמר השכינה שבגרונו שאומרת ונתתי, אבל מה שאנחנו אומרים ג"כ ונתתי אינו מוכן לכאורה אלא היינו ע"י שאומרים תחלה לאהבה את ה' אלהיכם ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם.

Esto es lo que dice la Shejiná en la garganta de él: "Y daré". Pero que nosotros también digamos "Y daré" no se entiende, aparentemente. Más bien, esto se debe a que primero decimos: "amar a D'os, su D'os, y servirlo con todo su corazón y con toda su alma".

והיינו מסירת נפש ולא בשביל שלא יהא כופר בה' ממש אלא היינו ביטול היש וגסות הרוח שבאדם שאמרו רז"ל [רבתינו זכרונם לברכה] כל מי שיש בו גסות הרוח ראוי לגדעו כאשירה

Y esto es autosacrificio (mesirut néfesh): no para no negar a D'os mismo, sino que se trata de la anulación del yesh (la sensación de ser un yo) y de la arrogancia de espíritu que hay en la persona, acerca de la cual nuestros Sabios, de bendita memoria, dijeron: "Todo el que tiene arrogancia de espíritu merece ser talado como una asherá".

(בסוטה דף ה' ע"א) שהוא בבחי' אשירה ממש שעושה את עצמו ליש ודבר נפרד מיחודו ית',

(Sotá, folio 5, lado a), pues se encuentra verdaderamente en la condición de una asherá, al hacerse a sí mismo una entidad (yesh) y algo separado de Su unidad, bendito sea.

וצריך להיות בבחי' ביטול ומסירת נפש לה' והיינו כמו שנודע ממאמר מודים אנחנו לך שההודאה היא אליו ית' דכולא קמיה כלא חשיב וכל מה שלמטה מטה הוא יותר כלא ולא

Uno debe encontrarse en un estado de autoanulación (bitul) y autosacrificio a D'os, como se sabe por la frase "Te reconocemos": el reconocimiento es a Él, bendito sea, pues todo ante Él se considera como nada, y cuanto más abajo está algo, tanto más se considera como nada, y no

כמו שנראה בערכנו שהבריאה היא יש מאין ונראה לעינינו גשמיות העולם ליש ודבר נפרד כו' כמ"ש במ"א.

como parece desde nuestra perspectiva, que la creación es algo a partir de la nada, y la materialidad del mundo aparece ante nuestros ojos como una entidad y algo separado, etc., como se explica en otro lugar.

12 ועיי' ביטול זה נמשך ומתגלה יחוד אור א"ס [אין סוף] ב"ה ממש בנפשו ויכול לומר ונתתי שאור א"ס [אין

סוף] ב"ה המתגלה

Y por medio de esta autoanulación, la unidad de la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea, misma, descende y se revela en su alma, y él puede decir: "Y daré", pues la Luz Infinita, bendito sea, que se revela

בו הוא הוא המדבר בו וכמ"ש במ"א בפ' ואתחנן גבי ק"ש [קריאת שמע], והוא כענין דברי אשר שמתו בפ"ך שדבר ה' ממש הוא בפיו.

en él es lo que habla en él, como se explica en otro lugar, en la parashá Vaetjanán, con respecto al Shemá. Y esto se asemeja a lo expresado en "Y Mis palabras que puse en tu boca": la palabra misma de D'os está en su boca.

וע"ד [ועל דרך] זה תמצא במאמר רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] אלו ואלו דברי אלהים חיים שמה שב"ש [שבית שמאי] אומרים וב"ה [ובית הלל] אומרים וכן דברי אביי ורבא אין זה דבריהם ממש

Y en esta misma línea, encontrarán en la enseñanza de nuestros Sabios, de bendita memoria: "Tanto estas como aquellas son las palabras del D'os viviente"; lo que dicen Beit Shamai y Beit Hillel, y asimismo las palabras de Abaye y Rava, no son realmente palabras propias de ellos,

אלא דבר ה' שבפיהם, וכמו שאמר המגיד להבית יוסף אני המשנה המדכרת בפ"ך. וזהו ענין התורה. אך המצות הם בקיום מצות המלך דוקא.

sino la palabra de D'os que está en sus bocas. Y como dijo el Maguid al Beit Yosef: "Yo soy la Mishná que habla en tu boca". Este es el asunto de la Torá. Pero las mitzvot consisten específicamente en cumplir el mandato del Rey.

13 והנה מבחי' מלכותו ית' הוא חיות כל העולמות בעלי גבול במקום ובזמן מלכותך מלכות כל עולמים

וממשלתך בכל דור ודור כל עולמים בחי' מקום דור ודור בחי' זמן ואין בחי' מקום זמן שייך

Ahora bien, del nivel de Su Maljut, bendito sea, proviene la fuerza vital de todos los mundos, que están limitados en el espacio y el tiempo: "Tu reinado es un reinado sobre todos los mundos, y Tu dominio se extiende en cada generación". "Todos los mundos" corresponde a la dimensión del espacio; "cada generación", a la dimensión del tiempo. Y la dimensión del espacio y el tiempo solo se aplica

אלא בבחי' מלכותו ית' מלך מלך וימלוך. אבל בא"ס [באין סוף] ב"ה עצמו לא שייך בחי' זמן ומקום כלל (וכמ"ש בס"ש"ב [בספר של בינונים] ח"ב [חלק ב'] פ"ז [פרק ז]).

al nivel de Su Maljut, bendito sea: "Él es Rey, fue Rey y será Rey". Pero la dimensión del tiempo y el espacio no se aplica en absoluto al Infinito (Ein Sof), bendito sea, en Sí mismo. (Como se explica en Sefer Shel Beinonim, Parte II, capítulo 7).

והנה עסק התורה נקרא בצלמנו שהוא בבחי' למעלה מן הזמן משא"כ המצות שהן בבחי' מלכות נקרא כדמותנו ושייך בהם לשון הזמן,

Ahora bien, dedicarse a la Torá se denomina "a Nuestra imagen", pues corresponde al nivel que está por encima del tiempo; en cambio, las mitzvot, que corresponden al nivel de Maljut, se denominan "según Nuestra semejanza", y se aplica a ellas el lenguaje del tiempo.

לכן קיום המצות תלוי בזמן וקרבנות תלויין בזמן בהמ"ק [בית המקדש] משא"כ עסק התורה אינו תלוי בבחי' [בבית המקדש] וכהן ובגדי כהונה כלל,

Por eso, el cumplimiento de las mitzvot depende del tiempo, y las ofrendas dependen del tiempo del Santo Templo; en cambio, dedicarse a la Torá no depende en absoluto del Santo Templo, de un kohen ni de las vestiduras sacerdotales.

ואף שהתורה הוא פ"י המצות מ"מ [מכל מקום] במחשבה ודבור עדיין הוא בבחי' רוחניות אבל המצות הם במעשה הגוף בפו"מ [בפועל ממש]:

Y aunque la Torá explica las mitzvot, sin embargo, [al estar] en el pensamiento y el habla, permanece todavía en el nivel de la espiritualidad, mientras que las mitzvot se realizan mediante la acción del cuerpo, en la práctica concreta.

14 ד והנה זה לעומת זה עשה אלהים שכמו שנפש האלהית מתחלקת לעשר כחות שלשה שכליים ושבע מדות דקדושה, כך יש ג"כ בקליפה

4. Ahora bien, "D'os hizo uno frente al otro": así como el alma divina se divide en diez poderes, tres intelectuales y siete atributos emocionales (midot) de santidad, también hay otros correspondientes en la kelipá (la cáscara):

כמו חכמה דקדושה יש כנגדה חכמה דקליפה חרטומי מצרים וכן חכמים המה להרע (בירמיה ס"י ד') וכיוצא בשאר כחות הנפש.

así como existe la Jojmá de santidad, frente a ella existe una Jojmá de kelipá: la de los magos de Egipto; y asimismo, "Son sabios para hacer el mal" (Jeremías, capítulo 4); y lo mismo sucede con los demás poderes del alma.

וזהו כלל שבסטרא דקדושה הכל בבחי' ביטול אליו ית' חכמה כח מה משא"כ חכמה דקליפה היא בחי' יש. וכמ"ש ע"פ בעלי במות ארנון.

Y esta es una regla general: en el ámbito de la santidad todo está en un estado de autoanulación (bitul) ante Él, bendito sea, pues Jojmá se interpreta como koaj má; en cambio, la Jojmá de la kelipá es un estado de yesh. Como se explica sobre el versículo "los señores de los lugares altos de Arnón".

וזהו מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] ישראל שבחו"ל [שבחוץ לארץ] כו', כי ארץ ישראל נקי ארץ כנען לשון הכנעה וביטול (עמ"ש סד"ה ויהי בשלח פרעה) משא"כ כשהוא בבחי' גסות הרוח ויש הוא

Y esto es lo que expresa la enseñanza de nuestros Sabios, de bendita memoria: "Los judíos fuera de la Tierra", etc. Pues la Tierra de Israel es llamada la tierra de Canaán, expresión de sumisión (hajnaá) y autoanulación (véase lo escrito al final del discurso que comienza "Y sucedió cuando el Faraón envió"), mientras que cuando uno se encuentra en un estado de arrogancia y yesh, es

כמו עובדי עבודת כוכבים בטהרה הם שענין עובדי כוכבים ומזלות הוא כמ"ש וראית את השמש ואת הירח כו' והשתחוית להם כו'.

"como idólatras en pureza". Pues la cuestión de quienes adoran las estrellas y las constelaciones es como está escrito: "Y ves el sol y la luna", etc., "y te prosternas ante ellos", etc.

והנה כתיב ממגד תבואות שמש שהשמש משפיע לתבואות הארץ וכן כל צבא השמים שהם המזלות אין לך עשב מלמטה שאין לו מזל מלמעלה כו'.

Ahora bien, está escrito: "con la abundancia de los frutos del sol": el sol ejerce su influencia sobre los cultivos de la tierra; y lo mismo ocurre con todo el ejército de los cielos, que son las constelaciones: "No hay una brizna de hierba abajo que no tenga una constelación arriba", etc.

אלא שהשתחויי [שהשתחוויה] להם אסור מפני שמחשבים אותם ליש ודבר שהם המשפיעים ובאמת אין השפעתם מצד עצמם

Sin embargo, está prohibido prosternarse ante ellos, porque se los considera una entidad y un ser, como si fueran quienes ejercen la influencia; pero, en verdad, no la ejercen por sí mismos;

אלא שהם כלי ההשפעה שבהם ועל ידם עוברת ההשפעה וכן כל עבודת כוכבים שעושה עצמה ליש ודבר אלא דקרו ליה אלהא דאלהא.

sino que son instrumentos de esa influencia, por los cuales y a través de los cuales esta pasa. Y así también, toda idolatría se erige a sí misma como una entidad y un ser, aunque a Él lo llaman “D'os de los dioses”.

משא"כ סטרא דקדושה היא בבחי' ביטול שאין עוד מלבדו וא"כ [ואם כן] מי שנמשך אחר גסות רוחו להחשיב עצמו ליש הרי הוא כעובד עבודת כוכבים בטהרה.

En cambio, el lado de la santidad se encuentra en un estado de autoanulación, [sabiendo] que “no hay nada fuera de Él”. Por lo tanto, quien se deja llevar por su altivez de espíritu y se considera una entidad es como quien practica la idolatría con pureza.

דהיינו מי שנמשך אחר בגדי כבוד להתפאר בפני בני אדם כי כבוד חכמים ינחלו כתיב ועשית

Es decir, quien se deja llevar por las vestiduras de honor para engalanarse ante la gente. Pues está escrito: “Los sabios heredarán honor”; [y] “Harás

בגדי קדש לאהרן אחיך לכבוד ולתפארת שהכבוד הנמשך לבחי' חכמה כח מ"ה [מה] הוא בבחי' ביטול משא"כ שאר כבוד של עוה"ז [עולם הזה] שהוא יש הוא מסטרא דקליפה.

vestiduras sagradas para Aharón, tu hermano, para honor y gloria”: el honor que se deriva del nivel de Jojmá, koaj má, se encuentra en un estado de autoanulación; en cambio, cualquier otro honor de este mundo, que es una entidad, proviene del lado de la kelipá.

15 ובזה יובן מה שאמרו רז"ל [רבתינו זכרונם לברכה] כך הוא דרכה של תורה פת במלח כו' אם אתה עושה כן אשריך בעוה"ז [בעולם הזה] כו'.

Y con esto se comprenderá lo que dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria: “Este es el camino de la Torá: pan con sal”, etc.; “si haces así, feliz serás en este mundo”, etc.

ולכאורה אינו מובן מהו העוה"ז [העולם הזה] בזה אלא הענין שכאשר ישים אל לבו ההכנעה וביטול אליו ית' שבזה שורה עליו עונג עליון כנ"ל. אין לך עוה"ז [עולם הזה] גדול מזה.

A primera vista, no se entiende qué hay de “este mundo” en esto. Pero la cuestión es que, cuando toma a pecho la sumisión y la autoanulación (bitul) ante Él, bendito sea, por medio de las cuales reposa sobre él el Deleite Supremo, como se mencionó antes, no hay “este mundo” mayor que este.

16 ועל זה אמרו יפה שעה אחת כו'. אבל כשנמשך אחר תענוגי עוה"ז [עולם הזה] הרי ממשיך עליו סטרא דקליפה ומלביש א"ע [את עצמו] בגדים צואים וכשישים אל

Y acerca de esto dijeron: “Mejor es una hora”, etc. Pero cuando uno se deja arrastrar por los placeres de este mundo, atrae sobre sí el lado de la kelipá y se viste con ropas inmundas. Y cuando tome conciencia de

לבו שהקליפות סבבוהו לא יהי' [יהיה] לו תענוג מעוה"ז [מעולם הזה] כלל משא"כ כשפת במלח תאכל כו' ישמח לבו ויגל כי אין לו לבוש מסטרא דקליפה ומבגדים הצואים.

que las kelipot lo han rodeado, ya no tendrá ningún placer de este mundo; en cambio, cuando “comas pan con sal”, etc., su corazón se alegrará y se regocijará, pues no lleva ninguna vestidura del lado de la kelipá ni ropas inmundas.

אך מי שפגם והעביר את הדרך בהמשיך את לבו אחר היש והגסות, העצה היעוצה לצעוק אל ה' בצר לו צעק לכם שיהא הלב צועק בקרבו מקרב

Pero quien ha causado un daño y se ha apartado del camino al dejar que su corazón se arrastre tras la existencia y la arrogancia, el consejo que se le da es clamar a D'os en su aflicción: “su corazón clamó”; que el corazón clame dentro de él, desde “lo más íntimo

איש ולב עמוק איך לא שם לנגד עיניו אור א"ס [אין סוף] ב"ה הסובב כל עלמין שלפניו כחשיכה כאורה ורוחניות וגשמיות שוין וימלא בושח וכלימה וכמ"ש ולא נבוש לעולם ועד.

del hombre y el corazón profundo”: ¿cómo no puso ante sus ojos la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea, que circunda todos los mundos (sovev kol almin), ante quien la oscuridad es como la luz y lo espiritual y lo físico son iguales? Y se llenará de vergüenza y bochorno, como está dicho: “Y no seremos avergonzados jamás, por toda la eternidad”.

17 וכמשל מי שהולך ערום בלא הודע לו שיש אנשים רואים אותו ואח"כ [ואחר כך] כשרואה שהאנשים רואים אותו יתמלא בושה,

Es como la analogía de alguien que anda desnudo sin saber que hay personas mirándolo; después, cuando ve que las personas lo están mirando, se llena de vergüenza.

כן ויותר מכן יש ליבוש מאור א"ס [אין סוף] ב"ה הסובב כל עלמין דכתיב ב" [ב"ה] את השמים ואת הארץ אני מלא.

Así también, y mucho más aún, uno debería avergonzarse ante la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea, que circunda todos los mundos (sovev kol almin), sobre la cual está escrito: "Yo lleno los cielos y la tierra".

(ועמ"ש מזה בד"ה מנורת זהב). ועל זה נאמר כי לא יראני האדם וחי בחייו אינו רואה

(Y véase lo escrito sobre esto en el discurso que comienza: "Una menorá de oro"). Y sobre esto se dice: "Pues ningún hombre Me verá y vivirá": durante su vida no ve,

אבל בשעת מיתתו רואה והיינו כדי שיתמלא בושה וכלימה בראותו ה' נצב עליו ורואה במעשיו ועי"ז ישוב בתשובה שלימי' [שלימה] לפניו את פניך ה' אבקש

pero en el momento de su muerte ve. Esto es para que se llene de vergüenza y oprobio al ver a D'os de pie sobre él y contemplando sus actos, y así retorne a Él mediante una teshuvá completa: "Tu rostro, D'os, buscaré",

דהיינו לבקש פנימיות ה' גילוי אור א"ס [אין סוף] ב"ה ממש דהיינו להחזיר פנים בפנים כנ"ל וכמים הפנים כתיב וזרקתי עליכם מים טהורים י"ג מכילין דרחמי

es decir, buscar la dimensión interior de D'os, la revelación misma de la Luz Infinita, bendito sea, lo cual significa volver a ponerse cara a cara, como se mencionó antes. Y, [en correspondencia con] "Como el agua refleja el rostro", está escrito: "Y rociaré sobre ustedes aguas puras": las Trece Medidas de Misericordia,

שהם בחי' פנימיות והן מקור התורה ולכך ממלא כל הפגמים שפגם בתורה. כמ"ש אנת הוא ממלא כל שמהן ואנת הוא שלימו דכולהו ועי"ז וטהרתם.

que corresponden al nivel de la dimensión interior y son la fuente de la Torá; por eso llenan todas las imperfecciones que él produjo en la Torá. Como está escrito: "Tú eres Quien llena todos los Nombres, y Tú eres la perfección de todos ellos". Y por medio de esto, "serán purificados".

18 והנה על בחי' החזרת פנים בפנים נתקנו כל עשרת ימי תשובה כנגד עשר כחות הנפש שבכל יום נתקן

כח אחד שביום ראשון נתקן בחי' החכמה

Ahora bien, para el retorno de rostro a rostro fueron instituidos los Diez Días de Teshuvá, correspondientes a las diez fuerzas del alma, de modo que cada día se rectifica una fuerza. El primer día se rectifica el nivel de Jojmá,

דהיינו מה שהלביש נפשו בבחי' [בחכמה] דקליפה שהוא בחינת יש ע"ד [על דרך] מ"ש ראיתי איש חכם בעיניו תקוה לכסיל ממנו יבא לבחי'

es decir, [la falta de] haber revestido su alma con la Jojmá de la kelipá, que es el nivel de yesh, conforme a lo escrito: "He visto a un hombre sabio a sus propios ojos; más esperanza hay para un necio que para él"; [para que] llegue al nivel de

ביטול כח מה עד שביום עשירי הוא יום כיפור נתקן בחי' התנשאות, ועל דבר הנ"ל נק' עליית המלי' [המלכות] שהוא מ"ש לך ה' הממלכה בבחי' ביטול,

autoanulación, koaj má. [Y así sucesivamente,] hasta que el décimo día, que es Yom Kipur, se rectifica el nivel de la autoexaltación. Por la razón mencionada antes, esto se llama la elevación de Maljut (soberanía), como está escrito: "Tuya, D'os, es la realeza", en un estado de autoanulación.

לכן ביום הכפורים אסור באכילה ושתיה ונעילת הסנדל שהן הכל בחי' הלבשת היש ולהיות בבחי' ביטול ממש אליו ית', ועד"ז [ועל דרך זה] הן כל הכריעות והשתחוואות שביום כפור שנופלים על פניהם להיות בבחי' בטול.

Por eso, en Yom Kipur están prohibidos comer, beber y calzar zapatos, pues todos estos corresponden al nivel de revestir el yesh; [esto es] para estar en un estado de verdadera autoanulación ante Él, bendito sea. Del mismo modo, todas las inclinaciones y prosternaciones de Yom Kipur, cuando caen sobre sus rostros, expresan estar en un estado de autoanulación.

19 והנה יש ב' מיני גסות הרוח בחי' חיצוניות שידוע בעצמו ערכו השפל ואעפ"כ [ואף על פי כן] מחשב א"ע

[את עצמו] ליש ודבר בעיני הבריות, ויש בבחי' פנימיות שהוא בחי' עצמיות הגסות שדרכו ישר בעיניו והוא באמת חשוב גם בעיני עצמו.

Ahora bien, hay dos clases de soberbia. [Una es] en el nivel exterior (jitzoniut): en su fuero interno conoce su escaso valor y, sin embargo, se considera alguien y algo ante los ojos de la gente. Y hay [otra] en el nivel interior (pnimiut), que es la esencia misma de la soberbia: su proceder le parece recto a sus propios ojos, y él realmente se considera importante también ante sus propios ojos.

20 והנה על בחינה הא' נאמר כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם עליכם דייקא. דהיינו מה שעליכם מבחוץ.

Ahora bien, acerca del primer tipo se dice: "Pues en este día Él exiará por ustedes (aleichem), para purificarlos": aleichem, "sobre ustedes", precisamente; es decir, lo que está sobre ustedes, en el exterior.

ועל הבחינה הב' אמר מכל חטאתיכם דהיינו חטאת פנימיות שלכם לפני ה' תטהרו. פי' לפני ה' קודם בחי' הוי'.

Y acerca del segundo tipo se dice: "de todos sus pecados"; es decir, el pecado interior de ustedes: "ante D'os serán purificados". El significado de "ante D'os" es: antes del nivel de Havaíá.

כי התורה היא שמותיו של הקב"ה [הקדוש ברוך הוא] יו"ד היא חכמה אורייתא מחכמה נפקת. אבל ע"י התשובה מעומקא דליבא ממעמקים קראתיך ה' שממשיך בחי' הוי'.

Pues la Torá es los Nombres del Santo, bendito sea; la yud es Jojmá (sabiduría), [y] "la Torá emana de Jojmá". Pero mediante la teshuvá desde lo profundo del corazón, "Desde las profundidades te llamo, D'os", se atrae el nivel de Havaíá.

21 ואז תטהרו מסטרא דקליפה בכדי שלא יהא העלם והסתר מאור א"ס [אין סוף] ב"ה הסובב כל עלמין. וזהו שנתנו לוחות אחרונות ביום כיפור גילוי אנכי ה' אלהיך.

Y entonces "serán purificados" del lado de la kelipá, para que no haya ocultamiento ni ocultación de la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea, que circunda todos los mundos (sovev kol almin). Y por eso las segundas Tablas fueron entregadas en Yom Kipur: la revelación de "Yo soy D'os, tu D'os",

אנכי ממש ובוזה לא יהיה לך אלהים אחרים על פני פי' שזהו הבטחה שלא יהיו אלהים אחרים מעלימים ומסתירים את בחי' פנימיות כי עונותיכם מבדילים כו'.

el "Yo" mismo. Y por medio de esto: "No tendrás otros dioses delante de Mi rostro"; es decir, esto es una promesa de que ningún otro dios ocultará ni encubrirá el nivel de la dimensión interior, pues "sus iniquidades separan", etc.

אך ביום כיפור הוא בהעלם כי לוחות אחרונות נתנו בצנעה אבל הגילוי הוא בשמחת תורה שמחה של תורה דהיינו גילוי מקור התורה והוא גילוי עונג העליון ב"ה:

Pero en Yom Kipur esto permanece oculto, pues las segundas Tablas fueron entregadas en privado; la revelación tiene lugar en Simjat Torá, el regocijo de la Torá, es decir, la revelación de la fuente de la Torá, y esta es la revelación del Deleite Supremo, bendito sea.

LikuteiTorah.com
LA PARASHÁ JASÍDICA

Sobre esta edición

Esta edición contiene el texto hebreo y la traducción al español.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Nuestra traducción al español, hecha de nuestra traducción inglesa del hebreo, sin las notas de Kehot: CC BY 4.0.

Esta edición en su conjunto: CC BY-NC 4.0. Puede copiarse, imprimirse y compartirse libremente, citando a Kehot Publication Society y [likuteitorah.com](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/); no puede venderse. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traducción al español se hizo desde la edición en inglés de [likuteitorah.com](https://www.likuteitorah.com) con ayuda de IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), con el hebreo al lado para cotejar; todavía no la revisó un editor humano. Coteja con el hebreo todo lo importante.

El Rebe pidió que los maamarim de la parashá de la semana, la «Parashá jasídica», se estudien durante esa semana, repartidos en sus siete días (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Por qué estudiarla y las brajot del Rebe: [likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/](https://www.likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/)

Un proyecto gratuito y sin fines de lucro; aquí no se vende nada. Sin afiliación con Kehot, Sefaria ni la Biblioteca de Lubavitch. © [likuteitorah.com](https://www.likuteitorah.com)

De [likuteitorah.com/es/likutei-torah/acharei/2/](https://www.likuteitorah.com/es/likutei-torah/acharei/2/)

DEDICADO EN HONOR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

El padre del Rebe, Reb Leví Itzjak